

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban étvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétő és
húnap utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség kéziratok visszaadását
vagy megőrzését nem vállalja.Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, nov. 6.

A kath. nagygyűlés.

— Harmadik nap. —

A kath. nagygyűlés harmadik napja siker dolgában versenyzett az előzőkkel. Három momentum emelkedett ki: a *kath. körök* szövetségének kongresszusa, a melyen *Pálffy Béla* szép beszéde nagy hatást keltett.

Nagy közönség vett részt az eucharisztikus (az Oltári szentség iránti hódolat és tisztelet előmozdítására) kongresszuson, melynek tárgyalását Erdélynek apostola, *Mailáth* püspök vezette.

A harmadik kiemelkedő momentum az az impozáns körmenet volt, a melyhez hasonló csak egy volt még a magyar fővárosban: a magyar kereszténység kilencz százados évfordulója alkalmából, de a mostani azt is felülmulta.

*

Részletes tudósításunk a harmadik nap eseményeiről a következők:

A kath. körök orsz. szövetségének közgyűlése.

A mai közgyűlést megelőzőleg gróf *Mailáth* Gusztáv erdélyi püspök ünnepies misét mondott a belvárosi főplébánia templomban, mely ez alkalommal teljesen megtelt a kongresszusra feljött vidéki közönséggel.

A mise előtt az énekkar *Dombay* Arthur vezetésével — harsona kísérettel — *Greit*: *Ecce Sacerdos* énekelte. Mise közben pedig *Schantner* F. D. dur. Missa Solemnisét.

Az istentisztelet után a Szent István-tár-

sulat dísztermében folyt le a kath. körök országos szövetségének közgyűlése ifj. gróf *Zichy* János elnöke alatt, ki megnyitó beszédében utalt arra a kiváló feladatra, mely a kath. körökre és egyesületekre a társadalmi élet megteremtésében vár. Sok év mulasztását kell helyreállítani, a közönyt kell különösen levetkezni, csak így juthatnak ahhoz a vezető szerephez a katolikusok egyesületei, mely őket megilleti.

Rámutat a külföld példájára, — a hol kétségbevonhatlan tanujeljei vannak a kath. szellem életnyilvánulásainak. (Hosszas éljenzés és taps).

Pálffy beszéde.

Utána *Pálffy* Béla nagyváradai hittanár mondott beszédet a *keresztény társadalmi tevékenységről*.

Azzal a hasonlattal kezdte beszédét, hogy a mohamedánoknak volt egy talizmánjuk: a próféta zászlaja. Mikor azt körülhordozták, kardot fogott minden muzulmán a próféta zászlajának védelmére. Az utóbbi időben elvesztette varázsát. Mikor utoljára 20 évvel ezelőtt kitudták — nem követte senki — Plevna elesett, a félhold hatalma megtört.

Nekünk is van egy szent jelvényünk, melynek áldásait, jótéteményeit érzi az egész világ: a szent kereszt. Mikor ezt kitudták köréje se-reglett az egész ker. világ. Nálunk az utolsó időben megfogytak követői. Mikor legutóbb veszedelemben forgott — saját hívei közül is igen sokan cserben hagyták.

Új idők hajnalán állunk: a kereszt kezd régi fényében ragyogni.

Majd egy másik megragadó képet rajzol hallgatói elé. Egy hajdan jómódban élt előkelő családnak finom lelkű, magas műveltségű leánya egy közönséges lelkű, kevés műveltségű férfihoz ment nőül. Eleinte tanult nejétől, lelke

is nemesbbedett, de elkapta az önhittség, azt gondolta, már többet tud, mint a felesége, durvasága is felülkerekedett benne, elpoesé-kolta a régi családi kincseket, elűzte nejét, másikkal lépett törvénytelen viszonyra s édes-ségekkel magához csábította neje mellett maradt gyer-mekeit is.

Ezt a képet alkalmazta aztán az egy-házra, mivel gyermekei durván bántak s a kitől édesességekkel csábították el kö-vetőit.

Mikor a török nem birt a magyarral, el-rabolták a keresztények gyermekeit, mohamedánokká tették őket s belőlük nevelték legfélelmetesebb ellenségeinket a janicsá-rokat.

Igy tesz a liberálisizmus is; a csalá-dot, a gyermeket rabolta el az egyhá-ztól s belőle neveli legádázabb ellenteljeinket.

Ma már a katolikusok tömörülése re-ményt nyújt, hogy a kereszt és az egyház visz-szavivja jogait.

E kongresszuson is egyesülve látjuk hiva-tott vezéreinkkel a főpappal a magyar főne-mességet, a polgárságot, az igazságot és a mun-kás osztályt.

Es ez reményt nyújt a jövőre, hogy ki-tartó egyesült munkával megérjük a magyar kereszténység győzedelmét.

A szónoki hévvel és lendülettel elő-adott szép beszéd nagy hatást tett a jelen-voltakra.

A kongresszus *Zichy* János gróf elnök in-dítványára köszönetet szavazott a szónoknak, kit számosan üdvözöltek.

Ezután lovag *Matyasovszky* Lajos előter-jesztette az alapszabályok módosítására vonat-kozó tervezetet, — melynek lényege az, hogy a jövőben a szövetséghez nem csupán körök, de *mindenféle kath. egyesületek* tartozhatnak

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az ördög.

Irtá: Gorkij Maxim.

Az ördög unatkozott.
Egyszer, egy őszi éjjel ködös homályában az ördög a temetőben, a sírok közt ógyelgett, réttentésen unta magát, halkan füttyörészett, és körülnézve szórakozást keresett. Egy régi románczot, apám kedves románczát füttyölte:

Ugy mint hűvös őszzsel,
Ágról a levélke,
Elszakad és elszáll
A sivitő szélbe

A szél szekundált neki, zugva száguldott keresztül a fekete kereszték közt a sírokon, az égen lassan usztak az ős nehéz felhői, hideg könnyekkel öntözve a halottak szük sírdombjait. A temető csenevész fái félfénken recsegték a szél rohamai alatt, a szóltan föllegek felé nyujtogatva csupasz ágait. Az ágak oda surlód-tak a keresztékhez s ilyenkor komor, nyo-masztó és félelmes zaj támadt a temetőben . . .

Az ördög csak füttyölt és gondolta ma-gában:

— Kiváncsi vagyok, vajjon hogy érzik magukat a halottak, ilyen időben? Alkalmasint a nedvesség ő hozzájuk is eljut és bár halá-

luk napjától kezdve egyszer s mindenkorra biztosítva vannak a csúztól . . . azért mégis kellemetlen lehet az állapot! . . . Talán kiszó-litanék egyet közülök és elbeszélgetnék vele? Mégis csak szórakozás volna nekem, no meg, fölteszem, hogy neki is . . . Még is teszem! Egyszer egy ösmerős írőembert dugtak itt vala-hol a föld alá . . . A míg élt, olykor megláto-gattam . . . mért ne ujitánám hát föl az ösme-retséget? Az ő foglalkozásabeli emberek mind re'tentésen követelők, — lássuk, vajjon meg-vannak-e elégedve a sirral? De vajjon hol fekszik?

Es még maga az ördög is, a ki pedig tud-valevőleg mindent tud, hosszú ideig bolyongott a temetőben, míg végre megtalálta az írőember sírját . . .

— Hejh, hallja-e! — kiáltott föl, körmei-vel kopogva a sulyos kőlapon, mely ösmerősét takarta. — Keljen föl!

— Minek? — hangzott föl tompán a föld alól.

— Csak . . .

— Nem kelek föl . . .

— Miért?

— Hát kicsoda maga?

— Jól ösmer engem . . .

— A cenzor?

— Ha, ha, ha! Nem!

— Talán bizony . . . csendőr?

— Nem, nem!

— Csak nem kritikus?

— En az ördög vagyok . . .

— Ááá! Tüstént jövök . . .

A kőlap elfordult a sirról, földuzzadt a föld és kibujt alóla egy csontváz. Egészen közönséges csontváz volt, csaknem olyan, a minőn a diákok a csontok anatómiáját tanul-ják; csak sáros volt, a csuklóit nem voltak összedrótózza és szemüregéből foszforeszkáló, kékes fény sugárzott. Kibujt a földből, me-grázta csontjait, hogy leszórja róluk a rájuk tapadt földet, a csontok tompán összeverőd-tek, s ő fölemelve a koponyáját, kékes, hi-deg tekintetével fölnezt a felhőkkel borított sötét égre.

— Jó egészséget kívánok! — mondotta az ördög.

— Nem lehet, — felelt kurtán az írő. Hal-kan és olyan furcsa hangon beszélt, mintha két csont alig hallhatóan egymáshoz dörzsöl-dött volna . . .

— Bocsanatot kérek az üdvözlésemérei, — szólt szeretetreméltóan az ördög.

— Szót sem érdemel . . . De hát vajjon miért hívott föl ide?

— Azt akartam indítványozni önnek, hogy sétáljunk egyet . . . semmi egyébért . . .

— Ááá! Nagyon szívesen járhalok egy küssé, bár az idő gyalázatos.

— Remélem, nem fél a meghűléstől? — kérdezte az ördög.

— Oh nem, hiszen még az életemben ala-posan meghűltem.

s ez okból Budapesten egy központi irodát szerveznek, a hova összefutnak a kath. társadalmi tevékenység számai. Az előadót megjelölték.

Ezután pontról-pontra fölolvassák az alapszabály-tervezetet, melyet némi módosítás után elfogadtak. (Az elnöki széket Boromissza Tibor kalocsai érsek veszi át.) A tervezethez módosítást ajánlottak dr. Korn János (Győr), Mukics Simon (Pozsony), Giesswein Sándor győri kanonok, Budai Aladár (Budapest), Csávolszky József (Vác), Falotay László (Nagyvárad), Dedky Zsigmond (Győr). A tervezet tárgyalása után az elnök a tárgysorozat többi pontjainak tárgyalását a délutáni folytatólagos közgyűlésre tűzte ki.

A hercegprimás üdvözlése.

Déli 12 órakor fogadta budavári palotájában Vaszary Kolos biboros hercegprimás azt a tisztelgő küldöttséget, a mely a kongresszus tegnap határozatából kifolyólag a nagygyűlés hódolatát volt hivatva tolmácsolni a hercegprimás előtt 10 éves primási jubileuma alkalmából.

A küldöttség tagja voltak: ifj. gr. Zichy János vezetése alatt, gróf Majláth György, gr. Zichy Nándor, báró Pongrácz Adolf prépost, dr. Zichy Aladár, gr. Hunyady Imre, gr. Wilczek Frigyes, dr. Autonovics József, dr. Major Ferencz, dr. Zlinszky János, dr. Boromissza Tibor, dr. Gyürky Ödön.

Ifj. gróf Zichy János üdvözlő beszédében tolmácsolva a nagygyűlés hódolatteljes ragaszkodását, kiemeli, hogy a hercegprimás volt az, a ki megtanította a magyar katolikusokat szeretetre és türelemre, de ugyancsak ő volt, a ki megmutatta az I-ső kongresszussal azt, hogy kell párosítani az egyház és haza érdekeit, megmutatta a mostani helyzetből kivezető utat.

A hercegprimás szeretetre méltó szerénységgel felelt s áldását adta a kath. törekvésekre, egyletekre s azok vezéreire.

Az eucharisztikus kongresszus.

A Katolikus Kör molnár-utcai disztermét zsúfolásig megtöltötte a közönség, hogy meghallgassa az eucharisztikus kongresszus előadóit.

Az elnök, gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök tíz és fél órakor nyitotta meg

a kongresszust. Üdvözölte az egybegyűlteket, Dessenffy Sándor esanádi püspöknek megköszönte, hogy megjelent. Majd megemlékezett Haliga György győri kanonokról, aki nemrég meghalt. Az elhalt egyik legbuzgóbb terjesztője volt a szentségimádásnak. — Emlékkét jegyzőkönyvben örökölte meg a kongresszus. Az elnök azután a szentségimádásnak a hitéletben való gyakorlásáról szólt. Ennek a kornak — ugymond — sokféle betegsége van. A féltelen élvezetvágy az egyik. A nagyzás, a fényűzés, az idegesség a többi. Hogy gyógyulhatunk ki mindezekből? Csakis úgy, ha magunkba szállunk a szentség imádásának gyakorlása által. — Az erkölcstelen és hitetlen sajtó sokszor guny tárgyává teszi a szentségimádót, ám a katolikus hívőknek kötelessége, hogy ezek az erkölcsöt méltóval, romlott sajtó ellen dolgozzanak teljes erejükkel. Erkölceinket, bajainkat meggyógyíthatják a hívők, ha buzgón gyakorolják a szentségimádást. Így magába száll az erkölcstelen, a fényűzés, a romlott lélek s egészséges lesz a társadalom is.

Az elnök megnyitóját nagy tetszéssel fogadta a kongresszus. Azután megválasztották a kongresszus tisztviselőit. Alelnökök lettek: dr. Wolafka Nándor debreczeni vál. püspök plebános és Sasváry József prépost, jegyző pedig Jeszenszky Kálmán hitoktató, — fölolvasták azután a segesvári oltáregyesület, a gyulafehérvári növendék-papság és a kolozsvári oltáregyesület üdvözlő iratát. Derűtséget keltett az elnök ama megjegyzése, hogy ezek az üdvözlőiratok nem megrendelésre készültek.

Az első előadó Tomcsányi Lajos Jézus-társaságbeli atya volt. Arról beszélt, hogy mi az oltáriszentség hittani szempontból. Tág történelmi keretben magyarázta, hogy a keresztény katolikusok az oltáriszentségben mindig Krisztus vérért és testéért látták. Ennek a szentségnek és annak, hogy e szentséget magyarázta az egyház, köszönhető, hogy amidőn a pápák saját bűneik, a népek zavargása és a fejedelmek tulhajtott tekintélye által az egyház súlydöbben volt, — mégis diadalmaszkodott a krisztusi tan. — Ugy magyarázunk tehát mi is az oltáriszentséget.

Utána Prohászka Ottokár esztergomi papnevelőintézeti igazgató az oltári szentség erkölcstani hatásáról szólt. Az által, hogy az oltári szentségben Krisztusnak testét látja a katolikus ember, magával a Megváltóval érintkezik. Így a hívő Istenné válik, mivel a szentségben az Isten emberré vált.

Soós István a budapesti karmelita-rend főnöke az örökimádás templomának fölépí-

tését sürgette. Bár a kellő összeg még nem gyűlt egybe, meg kell kezdeni az építést, hogy az adakozások nagyobb mértékben induljanak meg.

Az elnök záróbeszéde fejezte be a kongresszust. Az elnök hosszabb beszédében ismét a szentségimádás buzgó gyakorlását ajánlja a hívőknek.

A szakosztályok ülése.

Délután tartották meg a szakosztályok tanácskozásait.

Az első szakosztály (katolikus tudomány, irodalom, művészet) a Szent István-Társulat dísztermében tartotta ülését.

Folytatták a tegnapi megkezdett vitát a Szabad liczum ügyében a melynek végeztével Hanauer István dr., papnöveldéi lelki igazgató az egyházi Indexről, a vallástalan és erkölcstelen könyvekről tartott magas s tartalmas értekezést.

A katolikus költészetéről és szépirodalomról dr. Bán Aladár főgimnáziumi tanár olvasott fel szép tanulmányt.

Latkóczy Mihály főgimnáziumi tanár pedig ismertette műzslés szempontjából a szent képeket.

A második szakosztály (katolikus nevelés) Steinberger Ferencz dr. nagyváradai kanonok elnöklésével tanácskozott.

Komarik István Jézus-társasági főgimnáziumi tanár a Mária congregációkról adott elő, Mihályfi Ákos dr. ciszt. r. teológiai tanár pedig a katolikus egyetemről értekezett.

A harmadik szakosztályban (keresztény szociális és charitatív tevékenység). Dr. Gieswein Sándor győri kanonok elnökségével dr. Kovács Sándor teológiai tanár a manapság nagyon aktuális kérdés, a szegényügynek katolikus szempontból való rendezését fejtegette.

Zlinszky János dr. ügyvéd a Szent Vincze-egyletekről, Kirschanek Ödön a keresztény mértékletességi egyletekről olvasott fel.

A hódolati ünnepély.

A szakosztályok ülései után a nagygyűlés tagjai a Katolikus körben gyülekeztek s innen indultak testületileg a kongresszus által rendezett körmenetre, melyen hódolatukat a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt bemutatták.

A körmenetet a belvárosi templomban szent beszéd előzte meg. Impozáns és lélekemelő volt, mikor a több ezerre menő sokaság

— Igen, emlékszem, teljesen kihűlve halt meg.

— De még mennyire! . . . Egész életemen keresztül oly buzgón hűtöltek . . .

A sirok és a kereszték közt egymás mellett mentek a keskeny úton; az író szeméből két kék sugár esett a földre és megvilágította az ördögnek az utat . . . Szitáló eső hullott rájuk, s a szél, a csupasz bordák közt szabadon járta át az író mellét, a melyben már nyoma se volt a szívnek.

— A városba megyünk? kérdezte az ördögtől.

— Mi érdeklí önt ott?

— Az élet, uram, — felelte az író szemtelenül.

— Hogyan, hát az életnek még mindig van értéke önre nézve?

— Hogyne!

— De hát miért?

— Hogy is magyarázzam ezt meg önnek? Az ember mindent a maga ereje szerint mér . . . és ha egy közönséges követ hozott magával az Ararát csucsáról, — az a kő becses lesz előtte . . .

— Szegény! — szólt mosolyogva az ördög.

— De . . . boldog is! — felelt hidegen az író.

Az ördög némán vállat vont.

Már kijutottak volt a temetőből, s ott volt előttük az utca — két sor ház és kövöttek — sötétség, a melyben a száualmas lám-

pák fényes tanulságot tettek arról, hogy mily kevés a földön a világosság.

— Mondja csak, szólalt meg az ördög rövid szünet után, hogy érzi magát a sirban?

— Most, hogy már hozzászóltam, semmi . . . nagyon nyugodtan . . . de kezdetben, tudja, rettenetesen utálatos volt. Az a tökfilkó, a ki a koporsómba a szökeket beverte, valahogyan a koponyámba is bevett egyet. Ez bár csekélység, de mindamellét nagyon kellemetlen volt. En persze kész voltam azt hinni, hogy ez valami epés szimbolizmus . . . a vágy, hogy megrontsa az agyvelőmet, a melynek segítségével valamikor magam is megrontottam egyet-mást az embereknek . . . Azután megjelentek a férgék. Ezek, hogy vinné el őket az ördög, irtóztató lassan lakmározta rajtam . . .

— Hogyne! — felelt az ördög. Ezt nem is lehet rosz néven venni tőlük — az epével áztatott test éppenséggel nem izletes eledel . . .

— A mi én rajtam test volt! Az valóság-gal semmi . . . — felelt az író.

— És mégis, ezt megenni, inkább kellemetlen kötelesség, mint élvezet . . . Lám, a kiadókát például a férgék gyorsan és nagy gyönyörűséggel falják föl.

— Ez már természetes, mert azok alkalmasint izletesek . . .

— De hát mondja csak, így őszszel jó nyirkos a világ ott a sirban? — kérdezte az ördög.

— Meglehetősen, de ehhez hozzászokik az ember . . . Az igazat bevallva, legjobban bo-

szantanak azok a hülyék, a kik a temetőben máskálva, véletlenül rábukkanak a síromra.

Nem tudom, mennyi ideje fekszem már a sirban . . . mint én magam, úgy körülöttem is minden mozdulatlan — s az idő fogalma rám nézve teljesen hozzáférhetetlen . . .

— Négy éve, hogy a földben fekszik, nem sokára öt lesz — felelt az ördög . . .

— Ugy? Nos hát . . . Ez alatt az idő alatt három ember járt a síromnál. Mind csak bosszantottak, az átkozottak! Tudja, az egyik egyenesen megtagadta a létezésem: oda jött, elolvasta a fölirást és meggyőződéssel így szólt: »Ilyen nem is volt! Soha nem olvastam ilyet . . . de a neve az ösmerős — fiatal koromban egy ilyen nevű embernek titkos zálogháza volt a mi utcánkban« . . . Hogy tetszik? S az én dolgaimat tizenhat esztendőn keresztül közölték a legelterjedtebb újságok, sőt életemben háromszor külön kötetben is megjelentek . . .

— A halála után még két izben adták ki a műveit, — közölte vele az ördög.

— No lássa! . . . És mégis jöttek kettlen, a kik közül az egyik így szólt: »Áá hát ez az?«

— »Igen, ő az,« — felelt a másik. »Hm, én ezt is olvasták annak idején.« — »Mindenkinek akad olvasója« . . . — »Ugyan mit is hirdetett ez?«

— »Rendesen a jó és szép eszméit, . . . s több efélét« . . . — »Igen, igen emlékszem« . . .

— »A nyelve kissé durva volt.« — Mennyien fekszenek már a föld alatt; — bizony, az orosz föld gazdag a tehetségeken« . . . S ezzel el-

— kezében égő gyertyával, fedetlen fűvel körmenetben több száz pap egyházi ruhában kivonult a főváros utcáira. A körmenetet *Majláth* püspök vezette. Részt vett a processióban az arisztokrácia színe-java. A házak, a merre a körmenet elvonalt, nagy részt ki voltak világítva. Igen szépen voltak diszítve az Angolkisasszonyok intézete és a Kath. körpalotája.

Negyedik nap.

November 7-én, csütörtökön. Reggel 8 órakor. *Szent mise és együttes szent áldozás* a belvárosi főplébánia-templomban. A szent misét mondja: *Csáky* Károly gróf, váci püspök és a híveket. szent áldozásban részesíti. (Szent mise alatt a józsefvárosi plébánia-templom énekkara *Haller Mihály* »Missa Quintadecima« miséjét adja elő orgonakisérettel és a »Te Deum«-ot choraliter.)

Délután 10 órakor. *A Katholikus Nagygyűlés harmadik nyilvános ülése.* A székesfővárosi Vigadó dísztermében.

Tárgysorozat:

1. Az ülés megnyitása.
2. Bejelentések.
3. A szociális kérdésről. (Allami és társadalmi közreműködés a szociális kérdésben.) Dr. *Huttkay* Lipót, jogakadémiai tanár.
4. A katolikus tudományról irodalomról és sajtóról. Dr. *Margalits* Ede, egyetemi tanár.
5. A katolikus nevelésről. Dr. *Steinberger* Ferencz, nagyvárad apát-kanonok.
6. A felekezeti-külföldiégről. Gróf *Zichy* Nándor.
7. Jelentés a szakosztályok tanácskozásairól.
8. Báró *Hornig* Károly veszprémi püspök beszéde.

Déli 1 órakor. *A Katholikus Nagygyűlés dísz bankettje.* A fővárosi Vigadó éttermeiben. Egy teríték ára 2 frt. A banketten a hölgyek is részt vesznek. Honvéd zenekar.

Délután 1/3 órakor. *Az Országos Magyar Czeccilia-Egyesület közgyűlése.* A papnevelő-intézet nagytermében.

Délután 3 órakor. *A Keresztény Szövetkezetek III. Orsz. Kongresszusa.* A Budapesti Kath. Kör. dísztermében.

Délután 1/2 órakor. Egyházzenei előadás a Szent Szív-templomban.

Gr. Apponyi Albert a francziáknak.

Gróf Apponyi Albertet még a tavalyi interparlamentáris kongresszus alkalmával kérte föl Párisban a francia parlamenti évkönyvek szerkesztősege, hogy a magyar alkotmányról, a dualizmusról és az 1867-iki közjogi alapról a francia közvélemény számára írjon egy francia értekezést. Gróf Apponyi Albert meg is ígérte, hogy e kérésnek eleget tesz. A munka — mint a P. N. írja — már elkészült s nem sokára utnak is indul Páris felé. Kétségtelenül nagy értékű dolgozata lesz a munka a politikai világirodalomnak s tekintve, hogy nemcsak Franciaországban, hanem más államokban is milyen téves fogalmak uralkodnak Magyarországnak nemcsak közjogi helyzetéről, hanem alkotmányos múltjáról is, — gróf Apponyi Albert nagy szolgálatot tett megírásával Magyarországnak.

Edvárd király és Loubet elnök találkozósa.

Nizzából jelentik, hogy *Sylvestre* ezredes, a köztársasági elnök szárnysegédje odaérkezett. Utazása az angol király rivierai tartózkodásával függ össze. Edvárd király ugyanis nem az olasz, hanem a francia Rivierán fog telelni és a francia kormány hozzájárulásával keresnek számára alkalmas lakást. A francia kormány ugyanis a király biztonsa szempontjából ajánlotta fel szolgálatait. A királyt Loubet elnök is meg fogja látogatni.

Az újvárosi választmány ülése.

A városatyá választás alkalmával eszközöndő jelölések és a jelöltek megválasztásának kerestül vitele szempontjából a nagyvárad szabadelvű párt újvárosi választmánya tegnap este 6 órakor tartotta értekezletét a Kereskedelmi Csarnok helyiségében.

Jelen voltak:

Hoványi Géza dr., Mezey Mihály, Rendes Vilmos, dr. Bartha János, Sarkadi Lajos, Müller Salamon, Radó Ignác, dr. Bartha Béla, Markovits Sámuel, Laszky Armin, dr. Gerő Sándor, Fenyves József, dr. Moskovits József, Markbreit Sámuel,

Farkas Izidor, Steiner M. Albert, dr. Grósz Menyhért, dr. Molnár Jenő, Winkler Lajos, Lendler Ferencz, Weisz Izidor, Vermes Kornél, Rozinger Jakab, Gábel Jakab és Lakos Lajos.

Dr. *Hoványi* Géza üdvözlővén a megjelent tagokat, megnyitja az értekezletet és előterjeszti, hogy a választmányi tagok tegyenek indítványt, kik és hogyan jelöltesse a városatyá választás alkalmával.

Rendes Vilmos indítványozza egy teljhatalommal felruházott bizottságnak a kiküldetését, a kik érintkezzenek az ellenzékkel is és a 48-as párt esetleges jelöltjeit is vegyék figyelembe, el így lesz érve az, hogy a jelölés nem párt szempontból, de az érdemes és tekintélyes egyének szempontjából lesz megejtve. A bizottságnak teljhatalommal való felruházásához azért ragaszkodik, mert ebben az esetben a személyes kérdéseknek és vitáknak eleje lesz véve, s egy nyugodt, csendes természetű választás érhető így módon el. Indítványát a teljhatalommal szóló felruházásra, vonatkozólag elfogadták.

Hoványi Géza kívánja, hogy a bizottság a jelöltek megválasztásának kerestülviteléről is gondoskodjék és kéri a választmányt, hogy ebben az irányban szintén adják meg a felhatalmazást.

A felhatalmazás megadatván, *Radó* Ignác kiküldendő bizottság tagjainak megválasztását hozza javaslatba.

Radó Ignác előterjeszti a kiküldendő bizottság tagjainak névsorát. A 25 tagú jelölő és végrehajtó bizottság tagjaiul a következőket indítványozza beválasztani:

Hoványi Géza dr. elnök, Mezey Mihály, Grósz Menyhért dr., Weintraub Mór, Sarkadi Lajos, Réz Mihály, Vaday József, Farkas Izidor, Fleischacker Gyula, Weisz Izidor, Fassie Pál, Rendes Vilmos, Gerő Armin, Kugler Albert, Gábel Jakab, Weisz Gábor, Müller Salamon, Moskovits Farkas, Markovits Sámuel, Radó Ignác dr., Munk Béla dr., Steiner M. Albert, Laszky Armin, Bartha Béla, Kiss Károly; mit a választmány elfogadott.

Elnök felosztalja az értekezletet s egyúttal a kiküldendő bizottság tagjait felkéri, hogy a további teendők megbeszélése végett, holnap csütörtökön este 6 órakor megjelenni sziveskedjenek.

mentek a bivalyok! . . . En jól tudom, hogy a meleg szavak nem fokozzák a sir hőmérsékletét, nem is áhítozom utánuk, de ez azért mégis csak sértő! Jaj, beh szerettem volna jól leszdni őket! . . .

— Bizony, meg is tehetted volna! — mondotta az ördög mosolyogva.

— Nem, tudja, kellemetlen lett volna . . . A huszadik század küszöbén, — s egyszerre a halottak elkezdenének szitkozódni . . . Nem, illetlen dolog lett volna . . . meg nagy kegyetlenség a materialisták iránt.

Az ördög megint elkezdte unni magát.

— Ez az író még életében is szeretett volna minden esküvőn vőlegény, és minden temetésen halott lenni és ime most, a mikor már minden kihalt belőle, — a becsvágy még mindig megvan benne. De vajjon az életre nézve fontos az ember? Fontos csak a szel-leme és csakis az érdekes a tapsra és a tiszteletre . . . Milyen unalmasak az emberek! . . . Az ördög már-már azt akarta proponálni az írónak, hogy térjen vissza a sírjába, mikor egyszerre egy eszme villant meg gonosz fejében. Ebben a pillanatban éppen a téren voltak és minden oldalról a házak nehéz tömegei vették őket körül. A tér fölfele mélyen leereszkedett a nedves, fekete ég; úgy látszott, mintha rátámaszkodnék a háztetőkre és komor tekintettel nézné a sáros földet.

— Hallja-e, — szólalt meg az ördög, szeretetreméltóan meghajtván magát az író felé, —

nem volna kedve megnézni, hogyan él a felesége?

— Igazán nem tudom, volna-e vagy sem, — felelt az író kietlenül.

— No maga igazán tökéletes halott! — kiáltott föl az ördög, ugratva őt.

— Dehogy, miért? — szólott az író és fűgén kihuzta magát — En nem bánom . . . hiszen amugy se lát . . . s ha látna is, nem ismerne meg?

— Persze, hogy nem! tódította az ördög.

— En, tudja, azért mondom ezt, mert ő . . . nem szerette, ha hosszú időre elmentem hazulról . . . — magyarázta ki magát az író.

— És ime, az egyik háznak a fala eltűnt valahova, vagy átlátszóvá vált, mint az üveg. Az író nagy szobákat látott maga előtt, a melyekben olyan derült, kényelmes és szép volt minden . . .

— Pompás lakás! — nyöszörgött helyeslőleg, — nagyon pompás lakás! Ha ilyenben lakhattam volna, talán még most is élnék . . .

— Nekem is tetszik, — mondotta az ördög mosolyogva. — És nem is olyan drága — vagy háromezer rubel . . .

— Hm, ez nem drága? . . . Emlékszem, hogy legjobb művem 815 rubelt jövedelmezett nekem . . . és csaknem egy esztendeig dolgoztam rajta . . . De hát ki lakik itt?

— A felesége, — mondotta az ördög.

— Igen? No lám . . . E . . . Ez kelle-

mes lehet neki . . . Hát az az asszony, — az csakugyan ő, — az én feleségem?

— Ő . . . Most lépett be az ura is . . .

— Megszépült . . . és milyen szépen van öltözve! Hm . . . Azt mondta, hogy ura? Milyen egészséges ficzkó, a pófája ugyan kissé nyárspolgáris, de azért jó ember, igazán, . . . mintha kissé ostoba pofa volna! Sőt tán komisz is . . . egyébiránt az ilyen arcok tetszenek az asszonyoknak . . .

— Akarja, majd sóhajtok maga helyett? — ajánkozott az ördög, gunyosan nézve az író. De azt teljesen elfoglalta az, a mit látott . . .

— Milyen élénk és vidám az arcuk! Nyilván mindketten meg vannak elégedve az étellel . . . Az asszony szereti őt, nem tudja?

— Oh igen, nagyon is . . .

— És ő vajjon kicsoda?

— Segéd, valami divatárúzetben . . .

— Segéd, valami divatárúzetben . . . — ismételte lassan az író és hosszú ideig nem szólott semmit. Az ördög rákacsintott és vigan elmosolyodott.

— Nos, tetszik önnek mindez? — kérdezte tőle.

Az író nagy megerőltetéssel így szólott:

— Nekem voltak gyermekeim is . . . hát azok? — tudom, élnek . . . nekem voltak gyermekeim — fiam és leányom . . . akkor azt gondoltam — lám, nekem van egy fiam, idővel ő belőle is derék ember lesz . . .

Akadémiai hírek.

Elnökválasztás.

Ugy látszik, hogy a félreértésekből és hamis jelszavaktól felizgatott kedélyek immár lecsillapultak és a nagyvárad kir. kath. jogakadémia polgársága a multakra fátolt borítva a béke és egyetértés jegyében megkezni előnyösen ismert működését. Erre enged következtetni az az egyhangú lelkesedés, melylyel a megüresült elnöki székre *Jantsovits* Jenőt megválasztották.

A választás 6 órakor vette kezdetét. Tanárelnök dr. *Nagy* Ernő, ki a választás komolyságára figyelmeztette a választókat. Kor-elnök *Hantke* Emil joghallgató, ki megnyitó beszédjében rövid pillantást vetve a multa, most már békére és egyetértésre kérte a választókat az akadémia jó hírre érdekében. Kérdésére, hogy kit jelölnek az elnöki székre, egyhangulag *Jantsovits* Jenőt kiáltották fel, ki most már elfoglalván az elnöki széket, a tisztikart a következőkben választották meg szintén egyhangulag:

Alelnök: *Krüger* Jenő.

Főjegyző: *Moyzes* Emil.

Háznagy: *Lukács* Béla.

Pénztárnok: *Frankó* József.

Ellenőr: *Beöthy* Miklós.

Aljegyzők: *Bodó* László és *Böszörményi* Béla.

Választmányi tagokul: *IV. évesek: Hantke* Emil, *Ormay* Lajos, *Pongrácz* Aladár, *Sebő* Mihály. *III. évesek: Cseresnyés* Béla, *Molnár* Kálmár, *Persz* Ferencz, *Szkalák* Zoltán. *II. évesek: Aliquander* Ödön, *Illés* István, *Sipos* Ernő, *K. Nagy* Marczel. *I. évesek: Géozy* Imre, *Hadházy* Kálmán, *Podhraczký* Ferencz, *Személy* Kálmán.

Béke estély.

Az egyhangú megválasztás eredménye már a közeli napokban az egyöntetű békés munkálkodás külső megnyilvánulása gyanánt mutatkozni fog. Elhatározták ugyanis jogászaink, hogy az elmaradt ismerkedési estély helyett egy nagyszabású béke vacsorát rendeznek, a melyen a kir. kath. jogakadémia polgársága mindenféle különbség mellőzésével fog megjelenni. Es hogy az estély minél fényesebb és impozánsabb legyen, meghívják rá az igazgatóval élén az egész

— Derék ember sok van az életben, csak-hogy az életnek tökéletes emberekre van szüksége, — mondotta az ördög hidegen és valami bravuros indulót fűtörészett.

— Én azt hiszem, ha kereskedőseged, akkor rosz gyermeknevelő . . . és az én ímam . . .

Az író megcsóválta csupasz koponyáját . . .

— Nézze, csak, hogy átöleli az asszonyt! Pompásan élnek együtt! — kiáltott föl az ördög . . .

— Igen . . . Hát aztán az a . . . segéd, gazdag ember ?

— Még nálamnál is szegényebb volt, de hiszen gazdag a felesége . . .

— A feleségem ? Ugyan honnan vette a pénzt ?

— Hát a maga könyveiből!

— Ugy, — mondotta az író, csendesen bólogatva csupasz és üres koponyájával. — Ugy! Kísül tehát, hogy én első sorban valami kereskedőseged számára dolgoztam ?

— Bizony kérem az sül ki, — szólt vidáman az ördög . . .

Az író lenézett a földre és így szólt az ördöghöz:

— Vezessen vissza a siromba.

. . . Sötét volt; esett az eső, az égen nehéz fellegek usztak és az író a csontjaival zörögve, buzgón lépkedett a sirja felé . . . Az ördög mögötte ment és vigan fűtörészett . . .

tanári kart. Az eszme mindenestre helyes és megjelenését tekintve utánzása az erre méltó egyetemi ifjak által rendezett rektori vacsorának.

A Szacsvay szobor javára.

Tervbe van véve egy nagyobb szabású zene számokkal egybekötött felolvasó estély rendezése. De ezt megelőzőleg az akadémia disztermében tartanak egy felolvasó estélyt, még pedig valószínűleg ebben a hónapban, a melynek tiszta jövedelmét a Szacsvay-szobor alapnak szánták. Tekintve a hazafias és dicséretes célt, a közönség színtől fogja a disztermet megtölteni, annál is inkább, mert igyekeznek, hogy a műsor (vezetes és irodalmi színvonalon álló legyen.

UJDONSAGOK.

Új püspökök.

Az egész országban örömmel vették tudomásul, hogy a három megüresedett dunántúli püspöki szék végre betöltés alá kerül. Hosszas tanácskozások után megtalálták az arravaló jelölteket s most, mikor a kinevezés megtörtént, kétszeres az ország öröme; mert ezuttal olyanokat ért a kitüntetés, a kik minden tekintetben megérdemelték, hogy Magyarország első rendjébe emeltessenek.

A hivatalos lap tegnapi száma következő királyi kéziratokkal hozza a kinevezéseket:

I.

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. *István* Vilmos felszentelt püspök, szombathelyi káptalani helynök és kanonokot szombathelyi püspökké kinevezem.

Kelt Gödöllőn, 1901. évi november hó 1-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Dr. Wlassics Gyula s. k.

II.

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére sárvári és felsővidéki gróf *Széchenyi* Miklós pápai praelatus, esztergomi kanonok, jaáki apát és a Pázmány-intézet igazgatóját győri püspökké kinevezem.

Kelt Gödöllőn, 1901. évi november hó 1-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Dr. Wlassics Gyula s. k.

III.

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. *Városvy* Gyula pápai praelatus, címzetes apát, kalocsai kanonok és a budapesti központi papnevelőintézet igazgatóját székesfehérvári püspökké kinevezem.

Kelt Gödöllőn, 1901. évi november hó 1-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Dr. Wlassics Gyula s. k.

TÁJÉKOZTATO.

November 7. Városi közigazgatási bizottsági ülés d. u. 8 órakor.

November 10. Szigligeti társaság felolvasó ülése a kir. kath. jogakadémián.

November 10. Arczképleleplezés a Csarnokban d. u. 8 órakor.

November 1. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor.

November 19. Az Erzsébet leányárvaház zászlószentelési ünnepélye.

* A jövő évi választók névjegyzéke. Nagyvárad város 1902. évi választók-névjegyzéke ellen tömegesen szólaltak fel a központi illetve bíráló választmánynál, akik a névjegyzékbe leendő felvételüket kérték. Mivel a kérelmet másodfokban is elutasították, a Curia elé kerültek a felszólamlások. Tegnap már leérkezett a Curia határozata, a mely szerint Neumann Jakab, Csepp György, Fuchs Sámuel, Klein Aron a választók névjegyzékébe felvételtek; míg *Ullman* Sándor (szabad-elvű párti alelnök), Freund Hermann, Weisz I. Miksa, Schlesinger Fülöp, Goldberger Sámuel, Kesztenbaum Adolf és Waldner Hermann törekvése pedig hiábavaló volt, mert a Curia elutasította őket a felvétel iránti kérelmükkel.

* Erzsébet kir. hercegnő esküvőjének napja. Erzsébet kir. hercegnő 1902. január 25-én, szombati napon esküszik meg Windisch-Graetz Ottó herceggel a hetzendorfi kastély kápolnájában. Az esküvőn csak a menyasszony és a vőlegény legközelebbi rokonai lesznek jelen. Az esküvő után a hetzendorfi kastélyban ebéd lesz, előtte való nap pedig a kir. hercegnő ünnepélyes renunziációja fog megtörténni. Windisch-Graetz Ottó herceget az eddigi megállapodások szerint az esküvő után az innsbrucki helyőrséghez fogják beosztani. Erzsébet kir. hercegnő a király rendelete alapján házassága után is megtartja a »császári és királyi fenség« címét, vagyoni tekintetben pedig ugyanolyan ellátásban részesül, a melyben Gizella és Mária Valéria kir. hercegnők.

* Endrődi Sándor Nagyváradon. Unnepe lesz Nagyvárad irodalmi társulatának vasárnap, amikor nagyhirű tagját, Endrődi Sándort fogja a felolvasó-asztalnál üdvözölni. Az ülésre a következő meghívót bocsátották ki.

A Szigligeti-társaság Nagyváradon, 1901. évi november hó 10-én d. e. 11 órakor a kir. kath. jogakadémia disztermében Endrődi Sándor, Radl Odön, Hegyesi Márton és Bíró Lajos társ. rendes tagok közreműködésével felolvasó-ülést tart, melyre kívül címzett urat és családját tisztelettel meghívja a Szigligeti-társaság nevében: Nagyváradon, 1901. november havában Radl Odön elnök. Dr. Bodor Károly főttkár.

* 207.000 koronás bérlet. A pénzügyminiszter az 1902., illetve 1903. és 1904. évekre 250.000 korona évi bér ellenében akarta Nagyvárad városának átengedni a bor- és husfogyasztási adó beszedésének jogát. A város azonban kimutatta ennek a képtelenségét, mert az átlagos évi bevétel e két fogyasztási-adónemnél csak 207.000 korona volt. Mivel a város ez összegnél magasabb nem volt hajlandó megadni, a pénzügyminiszter elfogadta a város helyes álláspontját és évi 207.000 koronáért átengedte a városnak a két fogyasztási adó beszedési jogát.

* A Rákóczy-induló Bécsben. Colonne, a híres párisi hangverseny-dirigens most Bécsben aratja diadalait. Tegnapielőtti koncertjén a bécsi közönség elhalmozta tomboló tetszésnyilatkozatokkal és egy perczre mégis elhalványodott, mintha megakadt volna. Ez akkor volt, mikor Berlioz mester »Le Damnation de Faust« című zeneművéből a Marche hongrois hatalmas dallamait kezdték játszani hű zenészei, a mi tudvalegőleg a Rákóczy-induló első hangszerelése nagy zenekarra. Ekkor jutott csak Colonnek eszébe, hogy talán baj lesz a dologból, hiszen »a bécsiek esküdt ellenségei a magyaroknak«. De — mint a kitűnő dirigens maga mesélte vigan — az induló végén fölzduló tapsorkán meggyőződte arról, hogy osztrákok és magyarok, legalább a zenében, igen jó barátok lehetnek.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) uytva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 óratól 1-ig és d. u. 8-5 10 krért. Kedden és esütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Büntetés borhamisításért.** Megemlékeztünk azokról a borhamisítási esetekről, a melyeket a nagyváradi rendőrség derített ki. Arról azonban soha nem értesült a közönség, hogy végeredményében megbüntették-e azokat a bormérőket és borkereskedőket, a kiknél hamis bort találtak. Végre a tegnapi tanácsülésen került tárgyalásra egy ilyen borhamisítási ügy fináléja. A tanács értesíti a földmivelésügyi minisztert, hogy G. A. és Fia nagyváradi szesz és borkereskedő cég a hamis bor forgalomba hozásáért reá kimért pénzbüntetést lefizette.

* **Szegény tanulók segélyezése.** A »Gyermekbarát« egyesület tegnap délután osztotta ki rendes évi segélyét a közs. polgári fiúiskola tornacsarnokában. A kiosztást az idén is dr. Dóry Ferenc teljesítette. Kiosztottak összesen 210 pár csizmát; ebből kapott az olaszii fiú 25, a leány 25, az újvárosi fiú 30, a leány 31, — a polgári fiú 19, a váraljai fiú 25, a váraljai leány 35, a csillagvárosi vegyes 10 s az ágostai iskola 10 pár csizmát. Két növendéknek nem jutott a kis Fodré Lajosnak és Brindás Károlynak s ha ott nincs Weidlich István, a didergő gyermekek mezitláb mennek haza; ez a jószívű öreg ur azonban kézen fogta a két gyereket s elvezette őket egy üzletbe, hol mindakettőnek cipőt méretett. A kiosztáson különben Réz Mihály felügyelő-igazgatón kívül a tantestület számos tagja részt vett.

* **Eljegyzés.** Örömmel vettünk tudomást egy derék, ambiciózus ujságíró kollegánk eljegyzéséről. *Karácsonyi Aladár*, a Nagyvárad belső dolgozótársa búcsút mond a bohém legényéletnek s a családi csöndes boldogságnak fog élni egy bájos kis asszony oldalán. Mely változását életének a következő tudósítás adja hírül:

Id. dr. *Badzey* László és neje örömmel tudatják nevelt leányuk *Kussy Blankának* *Karácsonyi Aladárral*, a »Nagyvárad« belső dolgozótársával, folyó évi nov. hó 4-én történt eljegyzését. Mármaros-Sziget, 1901. nov. hó.

* **Izgalmas jelenet az odesszai színházban.** E napokban, mint Odesszából írják, az ottani színházban színperekrült a Böregér, Strausz melodikus operettje, amelyben Révy Auréliának, *Népszínházunk* egykori művésznőjének kellett volna Rozalinda szerepét játszani. A mikor a művésznő jelenése következett, kilépett a színpadra, de egy szót sem tudott szólni, mert hirtelen merevgörccs fogta el. Mintegy két percig tartó kínos csend állott be mire a művésznő a nélkül, hogy csak egy szót is szólhatott volna, elhagyta a színpadot. Ezután a függöny elé lépett a színház rendezője és bocsánatot kért a közönségtől a kellemetlen incidensért. Az előadást mintegy tíz percnyi szünet után újra kezdték és Révy kisasszony szerepét Ney Leontina, Ney Dávid, Operánk kitűnő művésznő leánya vette át. Révy kisasszonyt pedig lakására szállították, ahol most betegnek fekszik.

* **Halálos végű pisztolypárbaj.** A következőket jelentik Insturburgból: A tisztikar mulatsága alkalmával Blaskovits hadnagy többet ivott a szokottnál, ugyanarra, hogy egyik hadnagyára és barátja, Hildebrand hadnagy kénytelen volt izgaga és ittas barátja hazaszállítását magára vállalni. Mikor azonban, hozzálépett, hogy őt a hazamenetelre rábírdja, Blaskovits ellenkezői kezdett s a dulakodásban Hildebrandot tetteg bántalmazta. Hildebrand az esetről másnap jelentést tett főlebbvalójának. Blaskovits azonban, aki másnap épen szabadságra ment, miután a történetekre éppen séggel nem emlékezett, nyugodtan elutazott menyasszonyához. Hildebrand jelentése folytán az ügy becsültbíró-ság elé került, amely kimondta, hogy a párbaj elkerülhetetlen. Blaskovicsot, akinek s-jtelme sem volt semmirel. táviratilag hívták menyasszonyától Insturburgba, hogy Hildebrandnak sértéséért

elégítelt adjon. Blaskovits hazautazott és másnap reggel megtörtént párbajban halálosan megsebesült. A halál, órákig tartó iszonyu kínlódás után, valóságos megváltás volt számára. A temetésen a tisztikaron kívül az egész város intelligens közönsége is megjelent. A résztvét általános, mert Blaskovits ismert és kedvelt alakja volt az Insturburgi társaságnak. Ellenfele, Hildebrand hadnagy, kétségbe van e-ve barátja tragikus halála miatt.

* **Az új sertésvásártér berendezése.** Éveken keresztül készült Nagyvárad városa a földmivelési miniszter meg-megújuló sürgetése folytán, a sertésvásártér ügyének a megoldásával. A sok huzavona után végre készen van az új vásártér s a tanács határozata folytán ez évi december hó 3-án átadják a közforgalomnak. Még csupán az élő sulymázsát kell áthelyezni a jelenlegi sertésvásártérre. A tegnapi tartott tanácsülésben rendelték el a vásártér megnyitásához szükséges előmunkálatokat s gondoskodtak a kezelő személyzetről. Meghirdetik az egész vármegyében az új vásártérek forgalomba hozását, a már közgyűlésileg jóváhagyott helypénz-díjszabással együtt. — Ez eddig teljesen rendben van, azonban ezen kérdésnél is megnyilatkozott a kapzsiság, amelylyel csak rontja a város vásárainak forgalmát. A múlt heti tanácsülésben azt erőszakolták, hogy a lóvásár tér közelében nem szabad a város területén szekerekkel megállani, hanem a vásártérre kell behajtani s a szekérbe fogott, de eladásra nem szánt lovak után is éppen úgy fizessék meg a díjat, mint az eladó lovakért. A sertésvásárnál pedig a szekérbe fogott igavonó állatok darabja után 6 fillért fognak szedni. Es ezt jogalap nélkül fogják szedni, a miniszter semmi ilyen szabályzatot jóvá nem hagyott soha. Azért, mert pénz kell, jogtalanságot nem szabad elkövetni.

* **Jogi kérdés.** Szentpéterváron történt, de nálunk is megeshetik. Egy Bri nevezett ur Shitomirban felül az omnibuszra, megváltja a jegyét azután összegyűri, holott — mint nálunk, — a jegyen rajta áll, hogy megőrizendő és kívánatra felmutatandó. A kalauz észreveszi ezt, Bri ur elé lép és kéri a jegyet. Bri ur nem szól semmit, új jegyet vált és ismét eldobja. A kalauz ismét követeli a jegyet, Bri ur vált egyet és eldobja. A »tréfa« így tart még tovább, míg végre Bri ur kijelenti, hogy nincs több pénze, nem válthat jegyet. A kalauz veszekszik, Bri ur visszafelesel, a kocsit megáll, a rendőr fel száll és Bri ur leszáll. Hat-szor váltotta meg a jegyét és mégis gyalog kell mennie. Jogos volt-e a kalauz és a rendőr eljárása? Ezen vitatkoznak most az orosz jogászok.

* **Költő mint korcsmáros.** Bukaresti tudósítónk írja: Sok szóbeszédre ad alkalmat a híres vigjáték és tárczairó Caragiale esete, aki, bárha egyike a román-francia szépirodalom legkitűnőbb vezető alakjainak, aként egyesítette a hasznosat a kellemessel, hogy átvette a bukaresti Cambrinus sörcsarnok vezetését. — A színházban tegnap ismét »O scrisoare perduta« (Az elveszett levél) című pompás vigjátékát adták. A közönség tapsok közt tombolva követeltete hogy az író jelenjék meg. Caragiale elhozta a vendéglőből s csakhamar ott hajlongott a lámpák előtt s a lelkes tapsokra így felelt: »Tisztelt közönség, köszönöm a tetszés e pompás megnyitvánulását. Egy negyed óra múlva találkozunk a Cambrinuban! — Es valóban, előadás után zúfolva volt a költő korcsmája. Egyébként nem Caragiale az egyedüli iparos-író Romániában. Gherea a rett-geit kritikus, vasúti vendéglős Plojestiben s azt beszélük, hogy amelyik színész nem nála vacsorázik, azt menthetetlenül »levágja«.

* **Olasz Gyula temetése.** Nagy részvét kíséerte tegnap utolsó útjára *Olasz Gyulát*, a kir. törvényszék elhunyt érdemes bíráját. Koporsója körül megnyilatkozott a szeretet és tisztelet, mely az öreg urat egész pályája alatt környezte; polgártársainak igaz részvéte könnyített némileg mélyen sujtott családjának bánatán. — A temetési szertartást *Sulyok* István ev. ref. lelkész végezte. A szertartás végezte után megindult az impozáns gyászmenet; elől a koszoru kocsis, mely telve volt szebbnél-szebb koszorukkal és feliratos szalagokkal, ezt követte a 4-es fogatú üveges halottas kocsis, melyen a megboldogult diszes masszív érczkoporsója volt elhelyezve. Ezt követte a nagyszámu résztvevő közönség; számosan kísérték az elhunytat az olasz temetőbe is, a hol a családi sirtoboltban helyezték örök nyugalomra hamvait. A temetésen ott volt: Beöthy László főispán, Szunyogh Péter alispán, Cziffra Gerő, Sal Ferencz, dr. Baróthy Ákos, Mihályházy Kálmán, Bige Gyula, Millye Gyula, Dr. Stoeker József, Kurovsky Ferencz, Debreczeni Gyula, Harmathy Károly, Ritoók Zsigmond, a kir. tábla és a kir. törvényszék bírái általában teljes számmal, azonfelül még sokan városunk társadalmából. A koporsót a törvényszék bírái helyezték el a halottas kocsin.

A koszorúk szalagjainak feliratai a következők voltak:

Lesujtott özvegyed — a viszontlátásig.

Felejthetetlen drága jó apánknak — Etelka, Ödön, Margit, Irén, Béla és Ernő.

A jó barátnak és rokonnak — Ritoók Zsigmond. Rokoni tisztelettel — Olasz Elemér és családja. Szeretett jó Gyula bácsinak — Károly és Irénke.

Felejthetetlen jó Gyula bácsinak — Horvát István és neje.

Mély részvéttel — Fráter Zsigmondné és családja.

Tisztelete és szeretete jeléül — Oláh Mariska. Felejthetetlen, kedves szeretett sógoronknak —

Kata. Résztvéte jeléül — Fráter Imre és családja (táblabíró).

Végtisztelete jeléül — a Mütter család.

Az önzetlen jó barátnak — Jancsó Dezső és családja

Az önzetlen jó barátnak — Baróthy Sándor s családja.

Szeretett jó Gyula bátyánknak — Karolina, Karola, Béla.

Szeretett jó Gyula bátyánknak — Endre.

Kedves Gyula bácsinak — Leó.

A jó Gyula bácsinak — Kamilla és Bella.

Szeretett sógoronknak — Ilka és Károly.

Igaz részvéttel — Ember Géza és családja.

Felejthetetlen nagybátyánknak — Miskolczy Gyula és családja.

Szeretett Gyula bácsinak — Jolán és Sándor. A nagyváradi kir. törv. bírói — Felejthetetlen kartársunknak.

Szeretett nagybátyánknak — Hadházy Kálmán és családja.

Barátság jeléül — a Szőlősy család.

Egyetlen fitestvérenek — Hadházy Józsefné és családja.

A diszes, impozáns temetést Weiszlovits Adolf és fia rendezte.

* **Arad és Uj-Arad egyesítése.** Múlek Lajos dr. Arad város törvényhatósági bizottsági tagja indítványt nyújtott be a törvényhatósághoz az iránt, hogy a város az Aradot Ujaraddal összekötő Maros-vashid létesítésére, továbbá Arad és Ujaradnak közigazgatási egyesítésé iránt fölratot intézzen a kormányhoz. A hőven, érdekesen megindokolt véleményét a tanács már kitűzve a november 13-án tartandó közgyűlésre.

* **A katonák ágya.** Klagenfurtból írják, hogy a katonai hatóság oly újítást tesz, melylyel az eddigi szalmazsákokat kiküszöbölti s helyette papírforgácsból készült zsákokat használnak. Erre a célra már több vagonrakomány papírforgács

érkezett a kaszárnyákba s így a most katonai szolgálatra bevonuló rekruták nem találnak majd ágyukban strózsákat, hanem papirforgácsot. Hogy miképp válik be ez az újítás, eldől legközelebb. A szalmánál ez sem lesz keményebb fekvőhely.

* **Az »Albina« és a Székelyföld.** Székely-Keresztúrról riasztó és igen szomorú hírt vettünk: Mint ugyanis tudósítónk írja:

Az Albina egész **tartalékalapját székely birtokokba óhajtja befektetni.** Az utolsó két szombaton **254 ezer koronát osztott szét** a héjjasfalvi oláh pap Székely-Keresztúron a székely kis gazdák földbirtokaira.

* **Az izr. nőegylet hangversenye.** Az elkövetkező szezon hangversenyeinek, mulatságainak sorozatát Nagyváradon az izr. nőegylet nyitja meg, a melynek előkelő hölgyközönsége annyi jót tett már a szépenyekkel. A nőegylet **e hó 10 én, vasárnap délután** hangversenyt rendez a Fekete Sas nagy termében, természetesen jótékony célra. A hangverseny sikerét előre biztosítják azok a szeretetreméltó úri hölgyek, a kik a rendezéssel fáradoznak és az a pompás műsor, a melyet összeállítottak. A szereplőkről egyelőre nem írunk semmit, de az bizonyos, hogy a program minden száma egy-egy kedves meglepetés lesz a közönségnek, a mely különben sokat is vár a nőegyletnek mindig pompásan sikerült mulatságaitól. A belépő jegy ára potom **egy korona** lesz, úgy, hogy a Fekete Sas nagyterme vasárnap délután előrelátólag megtelik előkelő közönséggel. A műsor egyes számairól legközelebb részletesen írunk.

* **Az ikrek fele.** Eddig csak a siami ikrekről tudott az ország, világ. A közeljövőben a nagyváradai ikrek elhomályosítják azzsiai elődjeknek hírnevét, bár még csak Galicziában és Nagyváradon ismerik őket. Es erre a hírnévre rá is szolgáltak minden tekintetben, habár csak ez időtájt érik el a napot, amikor kettősben átlépi azt a Rubikont, amit nagykorúságnak neveznek. Ezt a kiváló talentumot méltányolta a nagyváradai szabadelvű párt, a mikor az ikrek felét a párt alelnökének, a másik felét pedig a párt jegyzőjének választotta. Így oldták meg azt a nehéz kérdést, hogy el ne szakítsák az ikreket egymástól s mindkettőt a párttól. Mert csak így lehetnek ők boldogok. A központi választmányok és a curiai bírók nem nagyon méltányolják sem a rabbiképzők leveleit, sem a pártalelnökséget s így esett meg az az eset, hogy a nagyváradai szabadelvűpárt egyik alelnöke kimaradt nemcsak a virilisek közül, hanem a jövő évi választók névjegyzékéből is. — Ót sajnáljuk-e, vagy a pártot?

* **Hogy lesz a leányból fiu.** Kollmann János ruttkai géplakatos csak most, 31 esztendő korában tudta meg, hogy neki tulajdonképpen leánynak kellett volna maradnia. A dolog ugyanis úgy történt, hogy Kollmannnak atyja, a ki maga protestáns pap volt, afölötti aggodalmában, hogy fiának valamikor a katonaságnál rosz dolga lehetne, Jankának jegyezte be Jánoskát. És csakugyan Jankából már valóságos János lett és abban a korban, mikor máslegények szívét a válás fájdalmai epeztik és a hosszú katonáskodási idő keservei zavarják meg álmaikat, Kollmann János nyugodtan töltötte napjait apja portáján. De semmi sem maradhat titok! Ez is kipattant és a csendőrség Kollmann János, aki immár 31-ik életévét is elérte e napokban a ruttkai szolgabíróshoz kísérte, ahol kitudódott majd, vajjon mennyiben kell Jánosnak bűnhődnie Janka csalafintaságáért.

* **Az arczképes igazolvány.** A budapest—debreczeni vonalon mulatságos jelenet történt a napokban. Egy fiatal emberekből álló társaság, hogy unalmát elűzze, kártyázni kezdett. Javában ütötték a kalábert, mikor belépett a vizsgálókalauz

— Kérem a jegyeket! — szólalt meg.

A társaság egyik jókedvű tagja viczelődni akarván; a tőkfilkót nyújtotta oda a kalauznak.

— Tessék! Itt van az én jegyem!

— Boocsánat, nyújtotta vissza a kalauz, — nem tudtam, hogy arczképes igazolvánnyal tetszik utazni!

EGYESÜLETEK.

Ujfélet a tanító-körben. A nagyváradai Tanítók Köre most a tél kezdetén újra megkezdette működését. Lapokkal, társas játékokkal s zongorával felszerelve naponként 4 órától nyitva van a tagok számára; legközelebb felolvasó estély lesz s mint értesültünk, a tél folyamán a *Tanítók Otthona* javára több fényesnek ígérkező bált akar rendezni.

IRODALOM.

Katholikus Szemle. Mihályfi Akos kitűnő folyóiratának november havi füzeté a következő magas színvonalu tartalommal jelent meg:

A kereszténység s az egyház társadalom-és államalkotó erői, Rott N.-tól. A naptárkérdés a XIX. században, Mólles Emiltől. A magyar kath. énekköltészet a XVIII. századig, Bartha József dtől. Az aínuk hazájában, Szeghy Jenő dtől. A koldusfa költemény, finom eredetiből ford. Bán Aladár. Mese is, nem is, Zoltán Vilmosnédtől. Néhány magyar város leírása a török hódoltság idejéből. Karácson Imre dtől. Könyvismertetések és bírálatok.

A Magyar Gazdák Szemléje. A magyar gazdaszövetség folyóiratának októberi füzeté Bernát István szerkesztésében a következő érdekes tartalommal jelent meg:

Agrárius képviselők. — Viziút a tenger felé. (H. S., — A viziutakról. (—th.) Oroszország (Geöcze Sarolta). — Az agrármozgalom amerikai szempontból. — A Polanieczki-család (Regény). — Társadalmi krónika. — Különlélek: Borostyánkői Egan Ede. — Az Alföld mezőgazdaságának jövőjéről. — A budapesti kereskedelmi és iparkamara jelentése az 1900. évről. — Szemere Miklós és a magyar ifjuság. — Adalék a az agrárprogramhoz. — A német szociálpolitikai egyesület és a vámpolitika. — A francia munkásnyugdíj-javaslat. — Krónika.

Szerkesztőség: Budapest, Baross-utca 10 szám. Előfizetési ára egy évre 12 kor. — Egyes szám ára 1 kor. 20 fill.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Almafá és Pillangókisasszony.

Péntek: Almafá és Pillangó kisasszony.

Szombat: Cyrano de Bergerac.

Vasárnap: } d. n. Udvöske.

} este Cyrano de Bergerac.

Faust operából és Rákosi Jenő »Bolond című operettjéből szorgosan folynak a próbák a zongora termében. Az operát Müller Ottó, az operettet Várady Aladár karmesterek dirigálják.

San Toy angol operett, mely a budapesti népszínházban folyton telt házak előtt aratja diadalait, jövő héten kerül színpadra teljesen új kiállításal a főszepeken Székely Irén, Amon Margit, Székely Anna, Benkő Jolán, Füredi József, Hunfi Imre, Pintér Imre, Erdélyi, Csátár és Bérczyvel. A darabot Pintér rendezi.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 41.

Idénybérlet 39.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. nov. 7-én

Pillangókisasszony.

Japáni dráma.

Ezt megelőzi:

A Z A L M A F A.

Vigjáték

S Z E M E L Y E K :

Mákó Balázs	— — — —	Krasznay Andor
Margit, leánya	— — — —	E. Kovács Mariska
Ilonka,	— — — —	Szohner Olga
Cenci, Mákó nénye	— — — —	Benkő Jolán
Béldi Akos, Margit férje	— — — —	Szarvasi Sándor
Somorjai Adorján	— — — —	Bognár János
Géza, fia	— — — —	Deésy Alfréd

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Tániaszék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap pénteken, nov. 8-án

U G Y A N E Z.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

15.

— Menjünk a házba! — szólta a leány.

Polanieczki feléje nyújtotta kezét s Mária a barátságos frigy megprecseteléseként belehelyezte a magáét. Aztán kalját ég felé emelve, a hol a fák mozdulatlan koronája mögül tündöklő fény bujt elő, a meghatottság reszkető hangján mondta:

— Nézze, az esthajnali csillag!

A sötétté változott égen ragyogó gyémántként uszott a tündöklő égitest. Ekkor kutyaugatás verte föl az ábitatos csendet, majd kocsiörgés hallatszott az udvar felől s Plawiczki lépett a szalonba, a hol már meggyújtották a lámpát. A fiatalok utána siettek.

— Mi ujság? — kérdezte Mária, csókra nyujtva homlokát.

— Hiába aggódtam, — felelt kedélyesen az öreg ur. — Valami váratlan vendég, a kitől nem szabadulhattak. A tanácsos szokás szerint panaszkodik, s holnap Varsóba akar menni az orvosához. . . Jamiszné bejelentette látogatását!

— Tehát nincs semmi baj?

— Hát ti fiatalok mit csináltatok távollétem alatt?

— A békák brekegését hallgattuk s a csillagokat néztük, — felelt Polanieczki. — Igazán nem is sejtettem, hogy az annyira jól esik!

— Hja, fiam! Isten tudja, mit csinál. Még a békabrekegésnek is megvan a maga czélja. Belenyugszom, bár éjjel sokszor el sem tudok aludni tőle. . . Na leányom adj egy csésze teát!

A mellékszobában készen állt a samovár. Plawiczki kedélyes elevenséggel ecsetelte látogatásának apró részleteit. A fiatalok némán hallgatták beszédét, időnkint hosszú pilantásokat váltva. Végre el kellett válni s Mária barátságosan szorította meg vendégük kezét.

Szobájába érve oly bágyadtnak érezte magát. Hegy kimerítette ez a nap! De a kimerültség, a mely erőit vett rajta, olyan csodálatosan jól eső, olyan különösen édes! . . .

Szemeit álomra hunyva, nem jutott eszébe, hogy holnan újból egy fáradságos, munkaterhes hét veszi kezdetét: fülében még mindig Polanieczki erős, férfias hangja csengett.

S a midőn az, egy utolsó cigarettára gyújtott, így gondolkozott:
— Szép, kedves és szelid. Vajjon, hol találnék párjára?

III.

Komor, szürke reggelre virradtak, s Mária lelkére a megbánás terhe nehezült. Ugy vélte, hogy elragadtatta magát. Polanieczki jogosan vádolhatja őt kaczerkodással. Enne: még gondolata is pirulásra készítette. Mert végre is Polanieczki atyjának hitelezője! Erről megfélékezett tegnap; de ma ez a gyötrő gondolat zaklató csökönyösséggel tér újból s újból vissza. Azt kell hinnie, hogy engedékenységre akartam birni! — elmélkedett folyton, — míg fejébe szállt a vér s arca és homloka pirban égett. (Foly. köv.)

TAVIRATOK.

Ferencz Ferdinánd a trinitáriusokért.

Budapest, nov. 6. (Saj. tud. táv.) Bécsből jelentik a »Magyar Szó«-nak, hogy *Ferencz Ferdinánd* királyi herceg a Franciaországból kiűzött *trinitárius* szerzetnek zwickau kastélyát átengedte. Legközelebb, több mint ötvenen elfogják foglalni új otthonukat.

Fegyelmi eljárás áldozata.

Békés-Csaba, nov. 6. (Saj. tud. táv.) Kiss Irén, felfüggesztett polgári iskolai tanítónő fegyelmi ügyét tegnap tárgyalták. A rendkívül mivelte leány, kinek anyja takarékpénztári igazgató özvegye, erkölcsileg lett megvádolva. Ezen meglehetős kényes ügyben, saját rokonsága kérte a vizsgálatot, mely tény fölött való bánatában a Körözshe ugrott, a honnan kimentették. Teljes elkeseredésében, kikelt arczczal rohant be tegnap a tárgyaló terembe, s előrántva forgó pisztolyát, ötször lött az iskolaszék tagjaira; a hatodik lövést melléne irányozta s tüstént meghalt.

Dühöngő elmebeteg.

Budapest, nov. 6. (Saj. tud. távir.) *Salgó* szakosztály orvos a Lipótmezei tébolyda betegeit ma sorra látogatta. Midőn *Varga János* elmebeteg czellájába ért, tüstént feltűnt annak különös viselkedése s az ajtó felé tartott, hogy az ápolókat beszéltsa. Alig tett azonban néhány lépést, midőn *Vargán* teljes erővel tört ki a roham s felkapott egy vasdarabot s azt a *Salgó* fejéhez vágta, kit abban a pillanatban elborított a vér. — Esméletét *Salgó* orvos elvesztette ugyan, de az orvosi segítség kéznél lévén rövid negyed óra múltán magához tért s kitűnt, hogy sebe nem veszélyes.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, nov. 6. (Saj. tud. távir.) Bulgáriából táviratozzák, hogy a *gornybányai* állomáson a tehervonat az éppen induló vegyes vonatnak neki ment, két kocsi összezúzódott, öt utas meghalt, huszonhárom megsebesült. A fékezők, kik a szerencsétlenség tulajdonképeni előidézői voltak, megszöktek. Ellenök a vizsgálat folyamataba tételet.

A török—francia konfliktus.

Konstantinápoly, november 6. Bapst francia követségi tanácsos a portához intézett közleményében még a rakpart kérdésnek és Tubini ügyének minden kétséget kizáró, végleges rendezését követeli. A Tubini-ügyben meg egyezés jött ugyan létre, a melyet azonban a porta részéről újra utjába gördített akadályok miatt végre nem hajtottak. Követeli továbbá Lorando követelésének rendezését és pedig megfelelően azoknak a feltételeknek, a melyeket Franciaország már előbb szabott a portának. Egyes párisi lapoknak azt a jelentését, hogy a szultán már hozzájárult a francziák val meanyi követeléséhez, a konstantinápolyi hivatalos francia körökben nem erősítik meg.

Páris, nov. 6. A *Matin* jelenti Toulonból: A hajóraj, a mely teljesen el van látva élelmiszerekkel, készen van, hogy az első jelre elhagyja a kikötőt. A *Bouvet* és *Jauréguiberry* hadihajók teljesen ki van javítva és ma horgonyt vetnek az itteni révben. *Caillard* tegnap délelőtt akadálytalanul partra szállt és hajókat küldött *Mitiléné* szigetének legnagyobb kikötőibe. — Az *Echo de Paris* jelentése szerint *Caillard* lefoglalta a vámokat. *Szmirnát* nem akarta megszállatni a kormány. (M. T. I.)

A new-yorki polgármester választása

New-York, nov. 5. Este fél 5 óráig 1537 kerület közül 970 ből érkezett be a polgármesterválasztás eredménye. E szerint *Low* a tammany ellenes párt jelöltje 171.628 szavazatot, *Shepar* 150.156 szavazatot kapott. A demokrata lapok azt mondják, hogy *Low* megválasztása nagy többséggel biztosítva van. (M. T. I.)

Garázdálkodó rablóbanda.

Budapest nov. 6. (Saját tud. táv.) Mint *Bruckból* jelentik, a már említett rablóbandából ma éjjel tizenegyet elloptak. *Bruckban* egész éjjel élénk élet uralkodott, felfegyverkezett polgárok és csendőrök s katonák lepik el az utcákat. Szörnyű nagy az izgatottság, látván a közbiztonság veszélyben forgását. *Fridrichshoffban* a rablók üldözése közben megsebeztek *Frigyes* főherceg gazdasztjét is, ki súlyosan sérülten, betegen

fekszik. A banda több mint 30 tagjának nyoma veszett.

Meglopott konzul.

Moszkva, nov. 6. A francia konzulátuson lopás történt. A tolvaj ezüstneműeket, ruhaféléket és nagyobb pénzüsszeget lopott és a konzuli titkár köpenyegében, czilinderében és esernyőjével hagyta el a konzulátust, kocsiba ült és elhajtattott. (M. T. I.)

KOZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1901. nov. hó 5-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 11.90—14.—. Kétszeres buza 12.40—11.80. Rozs 12.30—11.80. Arpa 10.60.—10.20. Zab 12.80.—12.40. Tengeri: 8.—0.—. Borsó 36.—. Lencse 40.—. Bab 13.40. Köleskása 23.—. Burgonya 3.20. 100 kiló lángliszt 27.50. zsemlyeliszt 27.—. fehérkenyér liszt 26.50, barnakenyér liszt 23.50. széna fuvarral 5.40, szalma 1.10 Szalonna 102.—, 6 kiló zsup-szalma —16, 150 dkg alom-szalma —10. 1 köbm. bükkfa 6.50, tölgyfa 5.80, cserfa 6.70, 100 kiló marhahus —.96, öntött gyertya —.84 Lámpaolaj —.80. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.68. Pálinka —.72. Szilva-pálinka 1.80, Szesz 2.—. 1 mm. kőso 21.50, nyers fagyú —.48. olvaszt. fagyú 68.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—. magyar gyapju —.—. Egy hektoliter óbor 60.—, új bor 34.—. mész 2.—, kemény faszén 3.60, puha faszén 3.20 kendermag 25.—. köles 10.—. repce —.—, dió 30.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 40.—. Egy kilogramm savanyu káposzta —, szalona 1.28, sertés-hus 1.04, juh-hus 64, veres hagyma 12, fog hagyma 44, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kóolaj 44, mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Marha ártábiázat 1901. nov. hó 5-ről. Egy pár első rendű jármás ökör 640—710, egy pár másodrendű jármás ökör 540—600, egy pár harmadrendű jármás ökör 260—500, 1 drbfejős tehén 120—240. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—240. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—180, 2 drb. veres borju 36—54, 1 drb. fél éves borju 44—54, 1 drb egy éves borju 46—74, két éves borju 70—236. 1 drb hizott sertés 80—140, 3 ár fél éves 36—40, 1 pár egy éves sertés 44—72, 1 pár két éves sertés 76—140. 1 drb igás ló 130—250, 1 pár ökbör 40—52, 1 pár tehénbör 26—36. 1 pár bojubör 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Most lehet legolcsóbban
női és férfi fehérneműt, vásznat és asztalneműt
beszerezni!

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Forgalmi kimutatás 1901. évi nov. hó 5-ről. Tiszta buza körülbelül 2000 hltr, kétszeres buza 300 hltr, rozs 800 hltr, árpa 140 hkl, zab 180 hltr, tengeri 1600 hltr, burgonya 590 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 220 drb, félhizott 300, sovány 190, süldő 580, malac: 450, hizott marha 15, jármás ökör 410 fejős tehén 260, borju 300, bivaly —, juh és kecske 157, ló 464.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Hafaridők.

	Budapest, nov. 6
Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.80
Tengeri	5.14

Rosz okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repace, aug.	---

Értéktőzsde.

	Budapest, nov. 6.
Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Allamvasut	624.50
Rimamurányi	416.
Magyar jelzálog	483.
Salgótarjáni	---
Wagon-kölcsön	---

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. nov. 6-án.	
Magyar aranyjárdék 4%	118.35
Magyar koronajárdék	92.95
Magyar vasuti kölcson aranyban 4 1/2%	121.26
Magyarvasuti kölcson ezüstben 2 1/4%	100.25

Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	93.25
Italmérsi jog megváltási kötvény	99.75
Horváth-szlavónföldtehermentési kötvény	98.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcson	178.50
Tiszszabályozás szejedi sorsjegyek kölcson	144.
Osztrák járadék papirban	98.20
Osztrák járadék ezüstben	98.05
Osztrák járadék aranyban	118.90
Osztrák korona járadék	95.25
Osztrák államsorsjegyek	138.50
Osztrák magyar bank részvény	15.95
Magyar hitelbank részvény	631.
Osztrák hitelintézet részvény	619.25
Párisi vista	95.20
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.04
Németbirodalmi márka	23.04
London vista	139.10
20 márkás arany	23.44

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Amerikát — Nagyváradon

Fillérből lesz a korona, ez a jelszava az Amerikai áruháznak, Fő-utca, Bazár-épület.

A bekövetkező őszi sasionra üzletünket újból megnagyobbítottuk és pedig dus választékot tartunk a legutolsó divatu női ruha-szövetek, casán, posztó, barchet és flanel kelmékből.

A legolcsóbb árban kaphatók:

Vászon, chiffon, kanavász, kreton, szőnyeg, ágygarnitúrák, posztó és berliner kendők, blous és diszitő selyem kelmék és mindennemű rövidáru cikkek.

Még eddig nem létezett olcsó árban adunk el:

Női, férfi és gyermek téli alsó ingeket és kis öltönyöket, berliner sapkákat, rekliket és fejkötőket, férfi kemény elejű és puha elejű ingeket, kézelőt és gallérokat.

Igen nagy raktárt tartunk

kész női blousokban és női alsósoknyakban, jutányos árak mellett készítünk mérték után női blousokat és aljakat bármilyen anyagból, ugyszintén paplanokat a legrövidebb idő alatt.

193-15-20

Tömeges látogatást kér

Amerikai áruház, Fő-utca, Bazár-(színházi)-épület.

a hol minden olcsó, semmi sem drága.

Igen érdekes és tartalmas

meglátogatni,

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hirlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.